

राज्याचे कृषि निर्यात धोरणाची अंमलबजावणी
करण्याकरीता राज्यस्तरीय सुकाणू समिती व
क्लस्टर फॅसिलिटेशन सेल गठीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: कृपमं-०११९/प्र.क्र.१०/२१-स
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: १५ फेब्रुवारी, २०२०

वाचा :-

१. शासन निर्णय सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्र.कृपमं०११९/प्र.क्र.१०/२१-स दि.१५/०५/२०१९.
२. आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य यांचे पत्र क्र.कृपमं/निर्यात/कृनिधो/समिती/२६७२/२०१९, दिनांक २९/११/२०१९.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने जाहिर केलेल्या कृषि निर्यात धोरणामध्ये देशाची कृषि मालाची निर्यात दुष्पटीने करण्याचे उद्दिष्ट निश्चित केले आहे. देशाच्या कृषि निर्यातीचे उद्दिष्ट पूर्ण होण्याकरीता प्रत्येक राज्याचे कृषि निर्यात धोरण असणे आवश्यक आहे. कृषि निर्यातवृद्धी होण्याकरीता विविध विभागांचा सहभाग आवश्यक असल्याने कामामध्ये एक केंद्राभिमुखता आणण्याच्या उद्देशाने राज्यस्तर व क्लस्टर स्तरावर समिती गठीत करणे आवश्यक आहे. राज्यात कृषि निर्यात धोरणाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्यासाठी तसेच क्लस्टरबाबत आवश्यक कार्यवाही करण्यासाठी बंदरे, रेल्वे, रस्ते तसेच विमानतळावरील निर्यात व्यवस्था, मालाची साठवणूक यंत्रणा, पॅकेजिंग, प्रयोगशाळा, लागणारी यंत्रसामुग्री, कुशल कामगार वर्ग व तज्ञ व्यक्तींची आवश्यकता असणार आहे. त्यामुळे या सर्व घटकांमध्ये समन्वय साधण्याकरीता केंद्र शासनाच्या सुचनेनुसार राज्यस्तरीय सुकाणू समिती गठीत करणे आवश्यक आहे तसेच सर्व क्लस्टरमध्ये सर्व संबंधीत घटकांसोबत चर्चा करून उपलब्ध साधनसंपत्तीचा अभ्यास करून आवश्यकतेनुसार निर्यातवृद्धी होण्यासाठी आवश्यक सर्व कार्यवाही करण्याकरीता क्लस्टर फॅसिलिटेशन सेलची नियुक्ती करणे आवश्यक आहे. कृषि निर्यातीमध्ये वाढ करण्याच्या उद्देशाने विविध विभागांमध्ये समन्वय व्हावा याकरिता राज्यस्तरीय सुकाणू समिती तसेच क्लस्टर फॅसिलिटेशन सेल गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यात कृषि निर्यात धोरणाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्यासाठी विविध घटकांमध्ये समन्वय साधण्याकरीता आणि कृषि निर्यातवृद्धी होण्याकरीता विविध विभागांचा सहभाग आवश्यक असल्याने कामामध्ये एक केंद्राभिमुखता आणण्याच्या उद्देशाने पुढीलप्रमाणे राज्यस्तरीय सुकाणू समिती गठीत करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	समितीचे सभासद	पदनाम
१	मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य	अध्यक्ष
२	प्रधान सचिव, कृषि विभाग, महाराष्ट्र राज्य	सदस्य
३	प्रधान सचिव, पदुम विभाग, महाराष्ट्र राज्य	सदस्य
४	प्रधान सचिव, पणन विभाग, महाराष्ट्र राज्य	सदस्य सचिव
५	अध्यक्ष, जवाहरलाल नेहरू पोर्ट ट्रस्ट	निमंत्रित
६	अतिरिक्त संचालक, विदेश व्यापार संचालनालय, मुंबई विभाग	निमंत्रित
७	सरव्यवस्थापक, भारतीय रेल्वे	निमंत्रित
८	संचालक, केंद्रीय कस्टम विभाग	निमंत्रित
९	सरव्यवस्थापक, भारतीय विमान प्राधिकरण, मुंबई	निमंत्रित
१०	आयुक्त, कृषि	निमंत्रित
११	आयुक्त, पशुसंवर्धन	निमंत्रित
१२	आयुक्त, दुग्धव्यवसाय	निमंत्रित
१३	आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय	निमंत्रित
१४	पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य	निमंत्रित
१५	कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ	निमंत्रित
१६	अध्यक्ष तथा व्यवस्थापकिय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ	निमंत्रित
१७	प्रादेशिक प्रमुख, अॅग्रीकल्चर अॅण्ड प्रोसेस्ड फुड प्रॉडक्ट्स एक्सपोर्ट डेव्हलपमेंट अॅथॉरिटी (अपेडा) मुंबई	निमंत्रित
१८	प्रादेशिक प्रमुख, नॅशनल प्लॅट प्रोटेक्शन ऑर्गनायझेशन, मुंबई	निमंत्रित
१९	प्रादेशिक प्रमुख, स्पायसेस बोर्ड, मुंबई	निमंत्रित
२०	प्रादेशिक प्रमुख, मरिन प्रॉडक्ट्स एक्सपोर्ट डेव्हलमेंट अॅथॉरिटी, मुंबई	निमंत्रित
२१	प्रादेशिक प्रमुख, एक्सपोर्ट इन्स्पेक्शन कौन्सिल, मुंबई	निमंत्रित
२२	प्रादेशिक प्रमुख, एक्सपोर्ट क्रेडिट गॅरंटी कार्पोरेशन ऑफ इंडिया, मुंबई	निमंत्रित
२३	प्रतिनिधी, इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ पॅकेजिंग, मुंबई	निमंत्रित
२४	प्रतिनिधी, नाबार्ड	निमंत्रित
२५	फळे व भाजीपाला निर्यातदार असोसिएशन	निमंत्रित
२६	कांदा निर्यातदार असोसिएशन	निमंत्रित
२७	तांदुळ निर्यातदार असोसिएशन	निमंत्रित

२८	मसाले निर्यातदार असोसिएशन	निमंत्रित
२९	ग्रेप निर्यातदार असोसिएशन	निमंत्रित
३०	मत्स्यजन्य पदार्थ निर्यातदार असोसिएशन	निमंत्रित
३१	मांसजन्य पदार्थ निर्यातदार असोसिएशन	निमंत्रित
३२	दुग्धजन्य पदार्थ निर्यातदार असोसिएशन	निमंत्रित

२. सदर राज्यस्तरीय सुकाणू समिती राज्यातून कृषि, मत्स्य, दुग्धजन्य पदार्थ, मांस, मांसजन्य पदार्थ इ. कृषि व आधारीत पदार्थांच्या निर्यातीत वृद्धी होणाऱ्या दृष्टीकोनातून मार्गदर्शन करेल व निश्चित केलेल्या कृती आराखड्याचे नियंत्रण करील. आवश्यकतेप्रमाणे अध्यक्षांच्या परवानगीने निमंत्रित सदस्य यांना बैठकीस आमंत्रित करण्यात येईल.

३. कृषि निर्यात धोरणाची अंमलबजावणी करताना क्लस्टर स्तरावर काम करण्यासाठी संबंधीत जिल्ह्यांचे जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली अनुषंगिक विभागाच्या अधिकाऱ्यांचे क्लस्टरनिहाय क्लस्टर फॅसिलिटेशन सेल पुढीलप्रमाणे गठीत करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	समितीचे सभासद	पदनाम
१	जिल्हाधिकारी, (क्लस्टर/सबक्लस्टरमधील ज्या जिल्ह्याचे उत्पादन सर्वात जास्त असेल त्या जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी)	अध्यक्ष
२	सरव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ	सदस्य
३	अपेडा, मुंबई	सदस्य
४	नॅशनल प्लॅट प्रोटेक्शन ऑर्गनायझेशन प्रतिनिधी /स्थानिक फायटोसॅनिटरी अधिकारी (संबंधीत जिल्हा)	सदस्य
५	प्रकल्प संचालक, आत्मा (संबंधीत जिल्हा)	सदस्य
६	जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (संबंधीत जिल्हा)	सदस्य
७	विभागीय उपसरव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ (संबंधीत जिल्हा)	सदस्य
८	जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था (संबंधीत जिल्हा)	सदस्य
९	राष्ट्रीय संशोधन केंद्र (संबंधीत पिक)	सदस्य
१०	संबंधीत कृषि विद्यापिठाचे प्रतिनिधी	सदस्य
११	कृषि विज्ञान केंद्र (संबंधीत जिल्हा)	सदस्य
१२	शेतकरी उत्पादक कंपनी /प्रगतशिल शेतकरी- १	सदस्य
१३	निर्यातदार/प्रक्रियादार/विषयातील तज्ञ	निमंत्रित
१४	नोडल एजन्सीचा विभागीय अधिकारी	सदस्य सचिव

४. सर्व क्लस्टरमध्ये सर्व संबंधीत घटकांसोबत चर्चा करून उपलब्ध साधनसंपत्तीचा अभ्यास करून आवश्यकतेनुसार निर्यातवृद्धी होण्यासाठी आवश्यक असलेले सर्व कार्यक्रम क्लस्टर फॅसिलिटेशन सेल यांचेमार्फत प्रस्तावित करून राज्यस्तरीय सुकाणू समितीच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात येतील.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२००२१५१६५४५९४९०२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अनूप कुमार)

प्रधान सचिव (पणन), महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधान सभा / परिषद, विधान भवन, मुंबई
२. मा.मंत्री (पणन), मंत्रालय, मुंबई
३. मा.राज्यमंत्री (पणन) मंत्रालय, मुंबई
४. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/(कृषि/पणन/पदुम), मंत्रालय, मुंबई
६. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे
७. आयुक्त (पशुसंवर्धन), पशुसंवर्धन आयुक्तालय, पुणे
८. आयुक्त (दुग्ध व्यवसाय विकास), दुग्ध व्यवसाय विकास आयुक्तालय, मुंबई
९. आयुक्त (मत्स्य व्यवसाय) मत्स्य आयुक्तालय, मुंबई
१०. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ, पुणे.
११. जिल्हाधिकारी (सर्व)
१२. कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ, पुणे
१३. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१४. संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, पुणे
१५. प्रकल्प संचालक, आत्मा (सर्व)
१६. नॅशनल प्लॅट प्रोटेक्शन ऑर्गनायझेशन / स्थानिक फायटोसॅनिटरी अधिकारी (महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ मार्फत)
१७. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ मार्फत)
१८. विभागीय उपसरव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ (सर्व)

१९. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था (सर्व)
२०. महाव्यवस्थापक, अपेडा, मुंबई
२१. राष्ट्रीय संशोधन केंद्र / कृषि विद्यापिठाचे प्रतिनिधी / कृषि विज्ञान केंद्र / शेतकरी उत्पादक कंपनी(महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ मार्फत)
२२. निवडनस्ती (२१-स)